

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Kırk Birinci İnikat

6 Şubat 1928 Pazartesi

MÜNDERECAT

	Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI	152
2. — HAVALE EDİLEN EVRAK	152:153
3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI	154
1. — Azayı kiramdan bazı zevatın mezu- niyetleri hakkında üç kıta Büyük Millet Mec- lisi Riyaseti tezkeresi.	154:155
4. — İSTİFALAR	155
1. — Samsun Mebusu Nusret Sadullah Be- yin, mebusluktan istifa ettiğine dair tavriri.	155

1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI

KIRKINCI İNİKAT

4 Şubat 1928 Cumartesi

Rafet Beyin riyasetlerinde inikat ederek Belediye Vergi ve Resimleri Kanununun yirminci maddesinin tefsiri hakkında Bütçe Encümeni mazbatası müzakere ve vaki talep üzerine Ticaret Encümenine tevdi olundu.

1927 senei maliyesi bütçesine tahsisatı munzamma itasına ve bazı unvan tadilleriyle tahsisat iade ve münakalesine dair kanun lâyihası müzakere ve kabul ve heyeti umumiyesi tayini esami ile reye vaz edildi.

Bir şahsın hukuku memnuasının iadesine dair Adliye Encümeni mazbatasıyla; iki buçuk sene hapse mahkûm Mehmet Behçet'in cezasının altıda birinin affına, Tirebolulu asker Ahmet'in affına ve Abdülcelil oğlu Ahmet Kenan'ın tecdidi kaydının affına dair kanun lâyihaları müzakere ve kabul edildi.

Yeniden beş milyon liralık madeni ufaklık meskûkât darbına dair kanun lâyihasıyla 1927 senesi Muvazenei Umumiye Kanununun dokuzuncu ve Memurîm Kanununun 49 ncu maddelerine birer fıkra tezyiline mütedair mazbataların ikinci müzakereleri icra ve kabul ve evvelkisi tayini esami ile reye vaz olundu.

Yol Mükellefiyeti Kanununun yedinci maddesinin tadili hakkındaki kanun lâyihasının dahi birinci müzakeresi icra edildikten ve tayini esami ile reye konulan kanunların kabul edildiği tebliğ olunduktan sonra inikata hitam verildi.

Reis
Reis Vekili
Refet

Kâtip
Rize
Ali

Kâtip
Denizli
Necip Ali

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyihalar

1. — Ankara Otomatik Telefon Kanununun bazı mevaddının tadiline dair kanun lâyihası. (Dahiliye ve Bütçe Encümenlerine)

2. — İdare ve Muhasebei Askeriya Nizamnamesine bir madde tezyili hakkında kanun lâyihası. (Müdafaai Milliye ve Bütçe Encümenlerine)

3. — Maliye Vekâletinin 1927 senesi bütçesine tahsisatı munzamma ilâvesine dair kanun lâyihası. (Bütçe Encümenine)

4. — Mühendis Mektebinden neşet edecek efendilere ikişer yüz lira avans itası hakkında kanun lâyihası. (Bütçe Encümenine)

5. — Mülga Arade - Diyarbekir - Ergani demiryolu idaresinin 1340 senesine ait hesabı katîsi hakkında kanun lâyihası. (Divanumuhasebat Encümenine)

6. — Nafia Vekâletinin 1927 senesi bütçesine tahsisatı fevkalâde ilâvesine dair kanun lâyihası. (Bütçe Encümenine)

Tezkereler

7. — Bitezik Mebusu Doktor Fikret Beyin masuniyeti teşriyesinin refi hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Teşkilâtı Esasiye ve Adliye Encümenlerine)

8. — Rize Mebusu Akif Beyin masuniyeti teşriyesinin refi hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Teşkilâtı Esasiye ve Adliye Encümenlerine)

9. — Tekâüt maâşıyla muallim ve müderrislik, doktor, eczacı, baytar, mühendis ve kondoktörlük maâşlarının, bir zat uhdesinde içtima edebileceğine dair kanunun birinci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (Bütçe Encümenine)

10. — 1340 senesi hesabı katîsine mütedair mutabakat beyannamesinin takdim olunduğu hakkında Divanumuhasebat Riyaseti tezkeresi. (Divanumuhasebat Encümenine)

Mazbatalar

11. — Ankara İstiklâl Mahkemesince sehven hidematı şakkada istihdamına karar verilen Cafer hakkındaki hükmün refine dair (1/71) numaralı kanun lâyihası ve Adliye Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

12. — Kazanç Vergisi Kanununun bazı maddelerinin tadiline dair kanunun yirmi yedinci maddesinin tefsiri hakkında (3/28) numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

13. — Trabzon Mebusu Hasan Beyin, Dahilî Ni-
zamnamenin beşinci maddesinin üçüncü fıkrasının ta-
dili hakkında (2/29) numaralı teklifi kanunisi ve Teş-
kilâtı Esasiye Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

14. — Yerli kumaştan elbise giyilmesine dair olan
kanunun birinci maddesinin tefsiri hakkında (3/11)

numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Ticaret ve Bütçe En-
cümenleri mazbataları. (Ruznameye)

15. — Muğla Mebusu Ali Nazmi Beyin, Muhase-
bat Kanununun bazı mevaddını muaddil 6 Kânunu-
sani 1926 tarih ve 708 numaralı Kanunun beşinci mad-
desinin birinci fıkrasının tefsiri hakkında takriri. (Ad-
liye Encümenine)

BİRİNCİ CELSE

Açılma Saati : 14.10

Reis : Hasan Bey

Kâtipler : Ruşen Eşref Bey (Afyonkarahisar), Ali Bey (Rize)

REİS — Celseyi açıyorum.

ABDÜLMUTTALİP BEY (Malatya) — Ruzna-
memizdeki Belediye Vergi ve Resimleri Kanununun
tefsiri Muhtelit Encümenince, yani Dahiliye ve İktisat
Encümenlerince müştereken yapılmıştı. Nizamnamei
Dahilinin 124 ncü maddesi mucibince yine bunun
Muhtelit Encümenine gitmesini bendeniz teklif etmiş-
tim. Zabıtta Ticaret Encümenine gittiği yazılıdır. Mad-
de sarıhtır. Bendeniz Muhtelit Encümenine gitmesini
rica ediyorum.

REİS — Ticaret Encümenine gitmesi için takrir
verilmiş ve onun üzerine yine mezkûr Encümenine git-
mesi kabul edilmiştir.

MÜKERRREM BEY (Isparta) — Evet efendim, öy-
ledir.

REİS — Muamele böyle cereyan etmiştir. Nizam-
namei Dahilinin 124 ncü maddesi şöyle diyor : Bir
kanunun tefsiri lâzım geldikte tefsir talebini havi es-
babı mucibeli tezkere veyahut takrir o kanunu bida-
yeten müzakere etmiş olan encümen veya encümenle-
re havale olunur.

Şayet o kanunu hususî bir encümen tetkik etmiş
ise vekâletlerle mütenazir encümenlerden aza alınmak
suretiyle on beş kişiden mürekkep muvakkat bir encü-

men teşkil olunur. Encümen mazbatası Heyeti Umumi-
yeye arz edilerek tefsiri mutazammın fıkra müzakere
edilir. Asıl kanunun kabulü için ne gibi usul ve ek-
seriyet nisabı lâzım ise tefsir fıkrası da aynı usul ve
nisaba tabidir. Tefsiri mutazammın fıkralar yalnız bir
defa reye konmakla iktifa edilir.)

Buradaki maksat, asıl kanunu tetkik eden encü-
mendir. Şimdi ise tefsir edilen kanundur. Yani öte-
denberi mevcut olan Belediye Rüsümü Hakkındaki
Kanundur.

ABDÜLMUTTALİP BEY (Malatya) — İşte o
kanunu, arz ettiğim iki encümen müştereken yapmış-
tır.

REİS — Kanun vaktiyle yapılmıştır. Eski bir ka-
nundur.

ABDÜLMUTTALİP BEY (Malatya) — Efendim,
1340 senesinde Dahiliye ve İktisat Encümenleri bunu
müştereken tetkik etmiştir.

REİS — Efendim, bu işle alâkadar diğer encümen
tetkik etmek üzere talep edebilir ve Nizamnamei Da-
hiliye muvafıktır. Binaenaleyh Meclisi Âlinin o lâyi-
hayı Ticaret Encümenine sevki hakkında verdiği ka-
rar nizamnameye muvafıktır.

3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1. — Azayı kiramdan bazı zevatın mezuniyetleri hakkında üç kıta Büyük Millet Meclisi Riyaseti tezkeresi :

Heyeti Umumiye

Atide isimleri yazılı azayı kiramın hizalarında gösterilen müddetlerle mezun adları Riyaset Divanının 4.2.1928 tarihli sekizinci inikadında tespit edilmiştir. Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur.

4.2.1928

Türkiye Büyük Millet

Meclisi

Reisi

Kâzım

Ali Becil Bey (Trabzon) bir ay mazeretine binaen Avni Paşa (Cebelibereket) bir ay mazeretine binaen Münip Bey (Van) bir ay mazeretine binaen

Haydar Bey (Afyonkarahisar) birbuçuk ay hastalığına binaen (tabip raporuna müsteniden)

İshak Refet Bey (Diyarbakir) onbeş gün mazeretine binaen

Ahmet Hamdi Bey (Yozgat) bir ay mazeretine binaen

Ali Haydar Bey (İstanbul) bir buçuk ay hastalığına binaen (tabip raporuna müsteniden)

Halit Hâmi Bey (Niğde) bir buçuk ay mazeretine binaen

Doktor Mazhar Bey (Aydın) bir ay mazeretine binaen

Hasan Tahsin Bey (Aydın) iki ay mazeretine binaen Lütfü Müfit Bey (Kırşehir) bir buçuk ay hastalığına binaen (tabip raporuna müsteniden)

Mithat Bey (Aydın) yirmi gün mazeretine binaen

REİS — Efendim, listedeki isimleri birer birer reye koyacağım.

ALİ BECİL BEY (Trabzon) — Bir ay mazeretine binaen kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Ali Becil Beyin mezuniyeti kabul edilmiştir.

Avni Paşa (Cebelibereket) bir ay mazeretine binaen. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Avni Paşanın mezuniyeti kabul edilmiştir.

Münip Bey (Van) bir ay mazeretine binaen. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Münip Beyin mezuniyeti kabul edilmiştir.

Haydar Bey (Afyonkarahisar) bir buçuk ay hastalığına binaen, tabip raporuna müsteniden. Kabul

edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Haydar Beyin mezuniyeti kabul edilmiştir.

İshak Refet Bey (Diyarbakir) on beş gün mazeretine binaen. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... İshak Refet Beyin mezuniyeti kabul edilmiştir.

Ahmet Hamdi Bey (Yozgat) bir ay mazeretine binaen. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Ahmet Hamdi Beyin mezuniyeti kabul edilmiştir.

Ali Haydar Bey (İstanbul) bir buçuk ay hastalığına binaen, tabip raporuna müsteniden. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Ali Haydar Beyin mezuniyeti kabul edilmiştir.

Halit Hâmi Bey (Niğde) bir buçuk ay mazeretine binaen. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Halit Hâmi Beyin mezuniyeti kabul edilmiştir.

Doktor Mazhar Bey (Aydın) bir ay mazeretine binaen. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Doktor Mazhar Beyin mezuniyeti kabul edilmiştir.

Hasan Tahsin Bey (Aydın) iki ay mazeretine binaen. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Hasan Tahsin Beyin mezuniyeti kabul edilmiştir.

Lütfi Müfit Bey (Kırşehir) bir buçuk ay hastalığına binaen, tabip raporuna müsteniden. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Lütfi Beyin mezuniyeti kabul edilmiştir.

Mithat Bey (Aydın) yirmi gün mazeretine binaen. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Mithat Beyin mezuniyeti kabul edilmiştir.

Heyeti Umumiye

İstanbul Mebusu Ahmet Rasim Beye, tabip raporuna müstenit talebine mebni iki ay mezuniyet itası Riyaset Divanınca tensip edilmiş ise de mumaileyhe evvelce de bir ay mezuniyet verilmiş ve bir içtima zarfında iki aydan fazla mezuniyet alana tahsisat verilebilmesi Dahilî Nizamnamenin yüz doksan yedinci maddesi mucibince Heyeti Umumiye kararına bağlı bulunmuş olduğundan keyfiyet Heyeti Celilenin nazarı tasvibine arz olunur. 5.2.1928

Türkiye Büyük

Millet Meclisi

Reisi

Kâzım

(Hastadır sesleri)

REİS — Ahmet Rasim Beyin tahsisatı verilmek üzere mezuniyetini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Heyeti Umumiye

19 Kânunusani 1928 tarihli inikatta Trabzon Mebusu Şefik Beye üç ay mezuniyet itası kabul buyurulmuş ise de bir içtima zarfında iki aydan fazla mezuniyet alana tahsisat verilebilmesi Dahilî Nizamnamenin yüz doksan yedinci maddesi mucibince Heyeti Umumiyenin kararına vabeste bulunduğundan keyfiyet Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur.

5.2.1928

Türkiye Büyük

Millet Meclisi

Reisi

Kâzım

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Yozgat) — Teşkilâtı Esasiyenin tefsirine tahsisata istihkak, Meclise iltihakla şarttır denilmiştir.

REİS — Meclisi Âli üç aylık mezuniyetini kabul etmiştir. Mezuniyetini reye arz etmiyorum, mezuniyet

emri vakidir. Yalnız iki aydan fazla mezuniyet halinde bir azaya tahsisat verilebilmek için kararda bulun tasrihi lâzımdır. Bu kararı reye arz ediyorum.

RASİH BEY (Antalya) — Bu müzakere ne zaman bitecek? Maliye Vekili Bey izah etsin.

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Yozgat) — Meclise iltihak etmemiş, tahlifi bile yapılmamıştır.

REİS — Efendim mezuniyeti Meclisi Âlice kabul edilmiştir. Tahsisatının verilebilmesi mevzubahistir.

İSMET BEY (Çorum) — Efendim; Şefik Beyin üç ay mezuniyeti geçen celselerin birinde kabul edilmişti. Onun müzakeresi esnasında Rasih Efendi biraderimiz üç ay mezuniyetin esbabı mucibesini sordular ve muvakkat bir vazife ile tazif edildiğini Heyeti Celilenin bildiği ifade edildi. Yalnız mezuniyeti iki ayı tecevüz ettiğinden dolayı tahsisatının verilmesi Heyeti Celilenin kararına vabeste olduğu için, bu tezkere ayrıca yazılmıştır.

REİS — Bu tezkereyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

4. — İSTİFALAR

1. — *Samsun Mebusu Nusret Sadullah Beyin mebusluktan istifa ettiğine dair takriri.*

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Belgrat Orta Elçiliğine tayin buyurulmuş olduğumdan mebusluktan istifa eylediğimi arz ederim efendim.

3 Şubat 1928

Nusret Sadullah

REİS — Arkadaşımıza, yeni vazifesinde muvafakiyetler temenni ederiz. Keyfiyeti istifa alelusul hükümete iş'ar olunacaktır. Ruznamede başka müzakere edilecek madde yoktur. Perşembe günü saat 14'te içtima etmek üzere inikata nihayet veriyorum.

Kapanma Saati : 14.20

